

Olvasás, élmény, könyvtár: egy könyvtárostánári konferencia lenyomata

A Kis KTE Könyvek 10. kötetét tartom a kezemben, amely az *Olvasás, élmény, könyvtár* címet kapta. A konferenciakötet illeszkedik a Könyvtárostánárok Egyesületének (a továbbiakban KTE) gondozásában eddig megjelent Kis KTE Könyvek tematikájába. A kötet a könyvtárostánárok mellett a pályára készülőkhez és más könyvtártípusokban dolgozó, gyerekekkel foglalkozó kollégákhoz is szól. Többek között ettől annyira összetett és fontos. Nem kizárólag a könyvtárhasználati órákat célozza, sokkal inkább összpontosít az olvasás élményszerűvé tételére.

A könyv egy konferenciakötet, amely a 2018-ban Szegeden, a Csongrád Megyei Könyvtárostánárok Egyesületének Iskolai Könyvtári Szekciója által megrendezett *Szóra-készítő. Kortárs gyermek- és ifjúsági irodalom könyvtárostánári szemmel. A Könyvtárostánárok Egyesületének regionális szakmai napja* címmel megrendezett konferencia „lenyomata”; ahogy ez a könyv alcímében is szerepel.

A könyv három nagy részre tagolódik, amely magába foglalja az egyes fejezeteket, azaz a pályázatokat, pályaműveket, valamint a konferencián elhangzott előadások írott változatát.

A könyv első nagy részegysége *Az iskolai könyvtárak hazai helyzete* címet viseli, amelyben elsőként az egyik szerkesztő, Dömsödy Andrea értekezését olvashatjuk. A *Hol tartunk? Hová megyünk? Hogyan segít az úton az IFLA útmutató?* című írásban képet kapunk többek között az iskolai könyvtárakkal, valamint a könyvtárostánárokkal szemben állított elvárásokról, amelyek az IFLA ide vonatkozó útmutatójában kerülnek megfogalmazásra. Emellett bemutatja a pályázatot, amelyet az iskolai könyvtári munkaközösségek számára írtak ki annak érdekében, hogy „vegyenek részt az IFLA Iskolai Könyvtári útmutató 2., átdolgozott kiadásának hazai adaptálásában.” (16. o.)

A fejezet későbbi részeiben megismerhetjük a pályamunkát benyújtó egyesületeket. Bemutatkozik többek között a győztes pályázatot benyújtó *Csongrád Megyei Könyvtárostánárok Egyesülete Iskolai Könyvtári Szekciója*, a *Bács-Kiskun Megyei Könyvtárostánárok* szakmai csoportja, a *csepeli könyvtárostánárok*, valamint a *kispesti általános iskolák könyvtárostánárainak munkaközössége*.

A második rész az *Olvasás és mese* címet kapta. Itt olyan munkák olvashatók, mint pl. Cs. Bogyó Katalin *Olvassunk együtt!* című tanulmánya, amelyben bemutatja számunkra,

hogyan dolgozták fel közösen Kertész Erzsébet híres trilógiájának, a Pantherának az első kötetét.

Egy másik jelentős írás Bácsi János és Pap Anita tollából származik, amely a különféle olvasási deficitek vizsgálatával foglalkozó írásmű. Nagy segítséget jelenthet a „laikus” könyvtárosoknak abban, hogy képet kaphassanak az olvasási zavarokról és az olvasási deficitokról, valamint a lehetséges fejlesztő módszerekről, típusfeladatokról.

Luzsi Margó *Homo narrans a könyvtárban* című írása a történetmesélést helyezi a középpontba. Keszeg Vilmos vezette be a *homo narrans*, azaz a *történetmesélő ember* fogalmát a köztudatba, megfogalmazva a tényt, hogy az ember az egyedüli élőlény, amely nemcsak azért kommunikál, hogy parancsoljon vagy közöljön valamit, hanem hogy történeteket osszon meg társaival, azaz meséljen nekik. Élmények, érzelmek átadására – a szerző szerint – leginkább a meséken keresztül van lehetőség, így a történetmesélésnek hangsúlyos szerepet kell kapnia egy gyerekkönyvtárban is, megmutatva azt, hogy a világ nem unalmas hely. A szerző legfontosabb gondolata, amelyen talán ideje volna nekünk, szakmabelieknek elgondolkozni a következő: „*Nem áll szándékunkban olvasóvá nevelni senkit. Ennél többet akarunk: az olvasás szeretetével és örömeivel a teljesség-élménynek egyik lehetséges és járható útját megmutatni.*” (98. o.)

Többek között a 21. századi ember felgyorsult életéhez igazodva jelent meg a BOOKr Kids alkalmazás. Urbanik Tímea foglalkozik a kötetben ezzel a témával. Napjainkban jelentős kérdés a diákok, a gyerekek eszközhasználata, készségeik, hozzáállásuk, olvasással való viszonyuk. Fokozott igényük van a vizuális ingerekre. Ezt felismerve alapította meg startup vállalkozását Horváth Dorka és Karányi Dániel 2015-ben. Lényegében egy „zseb-beférő könyvtárról” van szó, amelyet erőfeszítés nélkül bárhová magunkkal vihetünk. A mesétárban 2-10 éves korig találhatunk a gyerekek korcsoportjának megfelelő klasszikus és kortárs szerzőktől származó meséket, amelyeket – előfizetés után – offline is használhatunk, ellenkező esetben internetre van szükség a meseolvasáshoz. Így találkozhatnak a gyerekek például Móra Ferenc mellett Lackfi Jánossal, Nemes Nagy Ágnessel, Szécsi Noémivel, Zelk Zoltánnal, Nyulász Péterrel is. Remek lehetőség a nyelvtudás fejlesztésére is, hiszen néhány mesekönyv idegen nyelven is elérhető. Ilyen pl. a *Boribon der Teddybär* német nyelven vagy az *If I were a grown-up* angol nyelven. Ismeretközlő irodalomban sincs hiány. A Tessloff Babilon Könyvkiadónak köszönhetően a *Tudás 30 másodpercben* sorozat több darabját is meg lehetne a tudomány iránt érdeklődő olvasók. Megvalósulni látszó kezdeményezés a kötelező olvasmányok ilyen formában való elérhetővé tétele, ezzel is igazodva a diákok megváltozott tanulási és olvasási igényeihez.

A harmadik rész a *Játékok és vetélkedők* címet viseli. Itt kapott helyet Németh Szilvia *Nyomozásra fel! – játékok az ifjúsági irodalommal* című műve, amelyben leírja, milyen kortárs ifjúsági irodalmakat alapul véve dolgozott ki és valósított meg a diákok számára egy érdekes és izgalmas vetélkedőt, valamint milyen online ún. kvízalkalmazásokat használ ezek még érdekesebbé tételére. Az ő írásában találkozhatunk a Kahoot!-tal és a Redmenta nevű programokkal is.

Savanya Ildikó *Nyulász Péter A furdók réme* című művéhez készített könyvtári foglalkozást, amellyel elsősorban 2-4. évfolyamos diákokat céltzott meg.

Szentirmai Ildikó *Boszorkányos vetélkedő tündéri gyerekeknek* címmel megjelent írásában alsó tagozatos – negyedikes – diákok számára készített vetélkedőt általuk is ismert, korosztályuknak megfelelő műveket felhasználva, úgy mint pl. Bosnyák Viktória könyvei.

Vóna Mária *Kvízek a könyvtárban* című írásában bemutatja, hogyan alkalmazott számkra is ismert családi társasjátékokat a könyvtárhasználatban. Átalakította többek között a híres Honfoglaló című játékot; így született meg a Könyvtárfoglaló. Az 50 milliós játszma mintájára 50 pontos játékot hirdetett, a Maradj Talpon! mintájára pedig megszületett a Maradj Talpon Mátyás király udvarában! és a Maradj Talpon az ünnepek alatt!. Mindhárom játék lexikális tudásra alapozható kvízzjáték, amely remek lehet akár versenyként, akár tananyagrészt számonkérésére, hiszen megfelel a köznevelésben napjainkban egyre nagyobb teret nyerő gamifikációs oktatási módszerek kritériumainak, amely nagyon fontos az új generációs diákok számára.

Mindezek mellett helyet kapnak a kötetben olyan, a Kis KTE Könyvekben már megszokott részegységek, mint a szerzőket bemutató fejezetek, módszertani mutatók.

A könyvben szereplő írások szinte kivétel nélkül inspirálóan hatottak rám. Számos olyan módszert ismertem meg, amelyeket tanulmányaim és munkám során is hasznosítani tudok majd. Maximálisan egyetértek a bevezetésben leírtakkal, bátran ajánlom gyakorló és pályára készülő könyvtárosoknak, könyvtárostanároknak, pedagógusoknak.

Dömsödy Andrea, Németh Szilvia (szerk.): *Olvasás, élmény, könyvtár: egy könyvtárostanári konferencia lenyomata*. Budapest: Könyvtárostánárok Egyesülete, 2018.

Arany Zsuzsanna

